

Socialdepartementet

Vår referens/dnr:
2023-52/CBK

s.remissvar@regeringskansliet.se
cc: maria.lidstrom@regeringskansliet.se

Er referens/dnr:
S2023/01375

2023-06-14

Remissvar

Större flexibilitet i föräldrapenningen – utökade möjligheter att använda dubbeldagar

Svenskt Näringsliv har beretts möjlighet att yttra sig över Socialdepartementets promemoria *Större flexibilitet i föräldrapenningen – utökade möjligheter att använda dubbeldagar*.

- Svenskt Näringsliv *avstyrker* förslaget om att föräldrapenning ska få lämnas för samma barn och tid till båda föräldrarna samtidigt i högst 60 dagar.
- Svenskt Näringsliv *avstyrker* förslaget om att förlänga den tid då de så kallade dubbeldagarna kan tas ut, dvs. förlängning fram till dess att barnet är 15 månader i stället för 12 månader.

Närmare om förslaget

Som framgår av promemorian har föräldrar sedan 2012 haft möjlighet att använda föräldrapenning för samma barn och tid under totalt 30 dagar under barnets första levnadsår och att möjligheten infördes i syfte att bland annat stärka förutsättningarna för en tidig och nära kontakt med barnet för båda föräldrarna. Trots möjligheten till "dubbeldagar" sedan 2012 har nästan vart femte barn en pappa som inte har tagit ut någon dag med föräldrapenning under barnets första två år. För förstagångsföräldrar med barn födda 2019 användes "dubbeldagar" för vart tredje barn och föräldrarna nyttjade i genomsnitt 14 dagar vardera. Av promemorian framgår dessutom att det inte har studerats om nyttjandet av "dubbeldagar" har medfört ett totalt sett mer jämställt uttag av föräldrapenningen.

Svenskt Näringsliv anser i likhet med Föräldraförsäkringsutredningen (SOU 2017:101) att föräldraförsäkringens primära syfte är att stödja båda föräldrarnas möjligheter att kombinera föräldraskap och förvärvsarbete när barnen är små. Svenskt Näringsliv anser att den nuvarande omfattningen av de så kallade dubbeldagarna är tillräcklig för att nå syftet om tidig och nära kontakt med barnet för båda föräldrarna. Att dessutom förlänga uttagstiden för "dubbeldagarna" speglar inte föräldraförsäkringens primära syfte att möjliggöra en tidig och nära kontakt med barnet för båda föräldrarna.

Ur ett arbetsgivarperspektiv är ett mer koncentrerat och sammanhängande uttag av föräldraledigheten angeläget. Det tydliggör syftet med föräldraförsäkringen och förbättrar dess funktion, samtidigt som företagets möjligheter att planera verksamheten vid föräldraledighet underlättas. Därtill är en mer koncentrerad och sammanhängande föräldraledighet positivt för föräldrarnas anknytning och deltagande på arbetsmarknaden, samtidigt som det underlättar företagets kompetensförsörjning.

Föräldraförsäkringen främjar de försäkrades deltagande på arbetsmarknaden, genom att kompensera för inkomstbortfall under föräldraledighet. En utökning av de så kallade dubbeldagarna, där föräldrarna samtidigt och tillsammans uppbär föräldrapenning för att vårda sitt barn, innebär dock påtaglig risk för att den totala föräldraledigheten inte minskar i motsvarande grad som föräldrarna samtidigt uppbär föräldrapenning. Svenskt Näringsliv menar att förslaget därmed riskerar medföra att den obetalda föräldraledigheten ökar ytterligare – inte minst kvinnors obetalda föräldraledighet. Svenskt Näringsliv vill därför ånyo påtala vikten av en tydligare koppling mellan rätten till föräldraledighet och uttag av föräldrapenning. En tydligare koppling mellan förmån och ledighet skulle innebära såväl renodling som förenkling av föräldraförsäkringen, samtidigt som kvinnors anknytning till arbetsmarknaden kan förstärkas och den obetalda föräldraledigheten minska.

I den remitterade promemorian anges att kvinnors sjukfrånvaro ökar i samband med familjebildning. Svenskt Näringsliv vill i sammanhanget påtala att aktuell forskning (*Kristina Alexandersson, Karolinska Institutet, 2022*) visar att sjukfrånvaron bland kvinnor i barnafödande åldrar är högst för de kvinnor som *inte* fött barn. Kvinnor som fött ett barn har lägre sjukfrånvaro i jämförelse med kvinnor utan barn. Lägst sjukfrånvaro har de kvinnor som fött mer än ett barn.

Sammanfattningsvis anser Svenskt Näringsliv att eventuell nytta av den föreslagna förlängningen av "dubbeldagarna" varken bekräftas av föräldrarnas låga nyttjande av de befintliga "dubbeldagarna", eller vägs upp av den påtagligt ökade risken för att den totala föräldraledigheten inte minskar i motsvarande grad som föräldrarna samtidigt uppbär föräldrapenning. Förslaget riskerar därmed medföra att den obetalda föräldraledigheten ökar ytterligare – inte minst kvinnors obetalda föräldraledighet. Svenskt Näringsliv avstyrker därför förslaget i dess helhet.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Mattias Dahl